

Bechala'h – L'art de la prière

Source : Likouté Si'hot volume 11 – première Si'ha de Bechala'h

<p>Les Égyptiens rattrapent Israël à la mer des Joncs</p>	<p>1</p>
<p>בשלה יד, ה: ויגד למלך מצרים, כי ברח העם... וירדפו מצרים אחריהם, וישגו אותם חנים על-הים... ופרעה, הקריב; וישאו בני-ישראל את-עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם, ויראו מאד, ויצעקו בני-ישראל, אל-ה'. ויאמרו, אל-משה, המבלי אין-קברים במצרים, לקחתנו למות במדבר: מה-זאת עשית לנו, להוציאנו ממצרים?</p> <p>Bechala'h 14, 5 : On rapporta au roi d'Égypte que le peuple s'enfuyait... Les Égyptiens qui les poursuivaient les rencontrèrent, campés sur le rivage... Comme Pharaon approchait, les enfants d'Israël levèrent les yeux et voici que l'Égyptien était à leur poursuite; remplis d'effroi, les Israélites jetèrent des cris vers l'Éternel. Et ils dirent à Moïse : « Est-ce faute de trouver des sépulcres en Égypte que tu nous as conduits mourir dans le désert ? Quel bien nous as-tu fait, en nous tirant de l'Égypte? ».</p> <p>רש"י - ויצעקו. תפשו אומנות אבותם. באברהם הוא אומר אל המקום אשר עמד שם. ביצחק לשוח בשדה. ביצקב ויפגע במקום.</p> <p>Rachi - Ils crièrent. Ils se sont saisis de l'art de leurs ancêtres. Il est écrit, à propos d'Abraham : « Abraham se leva de bon matin pour aller vers l'endroit où il se tenait à la face de Hachem », à propos d'Isaac : « Isaac sortit prier dans le champ », à propos de Jacob : « Il atteignit l'endroit ».</p>	<p>Voyant les Égyptiens arriver, Israël implore D.ieu. Est-ce un art ?</p>
<p>Est-ce la première fois que les juifs (d'Égypte) prient ?</p>	<p>2</p>
<p>שמות ב, כג: (1) ויהי בימים הרבים ההם, וימת מלך מצרים, ויאנחו בני-ישראל מן-העבדה. (2) ויצעקו; ותעל שועתם אל-האלקים, מן-העבדה.</p> <p>Chemot 2, 23 : (1) Il arriva, dans ce long intervalle, que le roi d'Égypte mourut. Les enfants d'Israël gémirent du sein de l'esclavage. (2) Ils se lamentèrent et leur plainte monta vers Dieu du sein de l'esclavage.</p>	<p>Pourquoi Rachi ne commente -t-il pas ce verset</p>
<p>Analysons en détail les sources que Rachi cite</p>	<p>3</p>
<p>וירא יח, לב: ויאמר אל-נא יחר לאדני, ואדברה אך-הפעם--אולי ימצאון שם, עשרה; ויאמר לא אשחית, בעבור העשרה... וה', המטיר על-סדם ועל-עמרה--גפרית ואש... ויהפך את-הערים האל. וישכם אברהם, בבקר: אל-המקום--אשר-עמד שם, את-פני ה'. וישקף, על-פני סדם ועמרה... והנה עלה קיטור הארץ, בקיטור, הכבשן.</p> <p>Vayéra 18, 32 : [Abraham] dit : « De grâce, que mon Souverain ne s'irrite pas, je ne parlerai plus que cette fois. Peut-être s'en trouvera-t-il dix ? ». Il répondit : « Je renoncerai à détruire, en faveur de ces dix »... L'Éternel fit pleuvoir sur Sodome et sur Gomorrhe du soufre et du feu... Il détruisit ces villes. Abraham se dirigea de bon matin vers l'endroit où il s'était tenu devant le Seigneur. Il considéra l'aspect de Sodome et de Gomorrhe... Une exhalaison s'élevait de la terre, semblable à la fumée d'une fournaise.</p> <p>חיי שרה כד, סג: ויצא יצחק לשוח בשדה, לפנות ערב.</p> <p>'Hayé Sarah 24, 63 : Isaac était sorti dans les champs pour méditer, à l'approche du soir.</p> <p>ויצא כה, י: ויצא יצקב, מבאר שבע; וילך, חרנה. ויפגע במקום וילן שם.</p> <p>Vayetsé 28, 10 : Jacob sortit de Beer Cheva et se dirigea vers 'Haran. Il atteignit l'endroit et établit son gîte.</p>	<p>Dans les trois exemples, la prière est seulement allusionnée</p>
<p>Pourtant, d'autres versets plus explicites existent...</p>	<p>4</p>
<p>לך לך יב, ח: ויבן-שם מזבחת לה', [ויקרא בשם ה']</p> <p>Le'h Le'ha 12, 8 : Il y érigea un autel au Seigneur, et il proclama le nom de l'Éternel.</p> <p>רש"י - ויבן שם מזבחת. נתנבא שעתידין בניו להפשל שם על עון עכו והתפלל שם עליהם.</p> <p>Rachi - Il y érigea un autel. Son intuition prophétique [d'Abraham] lui a révélé que ses descendants allaient être, un jour, impliqués dans la faute de 'Akhan. Aussi y a-t-il prié pour eux.</p>	<p>Trois versets bien plus explicites sur la prière</p>

<p>תולדות כה, כא: וַיַּעֲמֵר יצחק לה' לנכח אשתו, פי עקרה הוא; וַיַּעֲמֵר לו' ה', ותהר רבקה אשתו. Toldot 25, 21 : Isaac <u>implora</u> l'Éternel au sujet de sa femme parce qu'elle était stérile; l'Éternel accueillit sa prière et Rébecca, sa femme, devint enceinte.</p> <p>וישלח לב, י: וַיֹּאמֶר, יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם, וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק: ...הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי, מִיַּד עֵשָׂו. Vayichla'h 32, 10 : Jacob dit : « D.ieu de mon père Abraham, D.ieu d'Isaac mon père! ...<u>Sauve-moi</u>, de grâce, de la main de mon frère, de la main d'Ésaü.</p>	
<p style="text-align: center;">Une question générale</p>	5
<p>הקושי שבכתוב שרש"י בא לתרץ: מה מקום הי' להתפלל ובצעקה להקב"ה – הרי כבר הבטיח להם הקב"ה שבני ישראל יבואו לארץ ישראל. ועד כדי ש"בני ישראל יוצאים ביד רמה" (בשלה יד, ח). ממה נפשך: אם האמינו בהבטחת הקב"ה – אין צורך להתפלל. ואם לא האמינו (שנפלו בהם ספיקות), הנה מה מקום להתפלל להקב"ה?</p> <p>Rachi vient répondre à la question suivante : Pourquoi prier, en criant vers D.ieu ? Voilà qu'Il leur avait déjà donné l'assurance qu'ils entreraient en Israël. D'ailleurs, « Les Israélites s'avançaient [déjà] triomphants » (Bechala'h 14, 8). De deux choses l'une : si ils croient en la promesse Divine – nul besoin de prier. S'ils ne croient pas (et qu'ils ont des doutes), à quoi servira de prier [à nouveau] à D.ieu ?</p>	<p>A quoi bon prier en ayant une assurance Divine</p> 
<p style="text-align: center;">Rachi répond à cette question</p>	6
<p>"תפשו אומנות אבותם": לא רק שהאבות התפללו בעת צרה, או במצב המביא לידי תפילה להקב"ה, כי אם זו היתה אומנות שלהם. שכן התנהגו תמיד בכל עת להתפלל להקב"ה. ועד"ז אצל בני ישראל שהתפללו אף שכבר היתה להם הבטחה מאת הקב"ה שיכנסו לארץ.</p> <p>« Ils ont saisi l'art de leurs ancêtres » : Les Patriarches ne priaient pas uniquement en état de détresse, ou encore dans une situation invitant à prier. La prière était leur אומנות – métier (art). En fait, ils avaient l'habitude de prier D.ieu en tout temps. De même les enfants d'Israël priaient, même s'ils avaient déjà une promesse Divine d'entrer en Israël.</p>	<p>Prier même lorsque rien n'est arrivé. La prière est un métier</p> 
<p style="text-align: center;">Alors pourquoi se plainrent-ils ?</p>	7
<p>(1) הרי זהו לאחרי ש"ויצעקו", ולא נענו – שאזי התחילו להתאונן. (2) דיבורים אלו לא באו מחמת העדר באמונה בה', אלא שדברו כן מחמת מצבת הדחוק, כטבע בני אדם הנמצאים בעת צרה כו' שמדברים מפני הצער בלא כוונה. אבל האמונה בהבטחת הקב"ה בתוקף אצלם.</p> <p>(1) Cela intervient uniquement une fois qu'ils « crièrent » et n'eurent aucune réponse. Alors, ils se plainrent. (2) Ces paroles n'exprimaient pas un manque dans leur foi en D.ieu. S'ils parlaient ainsi, c'était à cause de leur situation difficile, comme la nature des personnes en situation de détresse etc. qui parlent sans le penser réellement. Cependant, leur foi en la promesse Divine était toujours aussi forte en eux.</p> <p>גמרא בבא בתרא טז, ב: אין אדם נתפס בשעת צערו. Guemara Baba Bathra 16b : Un homme en détresse ne peut être « attrapé » (pris au mot).</p> <p>איוב לד, לה: איוב, לא-בִּדְעַת יְדָבֵר; וְדָבְרִי, לֹא בְהִשְׁכִּיל. Job 34, 35 : Job ne discourt pas en connaissance de cause, ses paroles ne sont pas raisonnables.</p>	<p>Ne jamais prendre au mot une personne qui souffre</p> 
<p style="text-align: center;">Un double enseignement</p>	8
<p>(1) ענין התפלה, ועד"ז לימוד התורה וכו', צריך להיות בדוגמת עניין של אומנות... לא רק בכדי לדעת את המעשה אשר יעשו וכו' אלא לשם לימוד התורה עצמו. עד"ז בקיום המצוות ועבודת התפילה, שההתעסקות בהם אינה צריכה להיות לשם איזו מטרה ותכלית אלא באופן של אומנות.</p> <p>(2) בה"עבודה עם הזולת": לא להתחשב בזה שבחיצוניות אין נראה שה"זולת" יש לו שייכות לתורה ולתפילה כו'. עליו לדעת שבעצם ובפנימיות, זוהי ה"אומנות" של כל אחד ואחד מישראל, כי זוהי האומנות דאבות כל אחד ואחד, אלא שהיא בעולם אצלו ועליו רק לגלותה מההעלם אל הגילוי.</p> <p>(1) La prière, ainsi que l'étude de la Torah etc. doivent être comme un métier (art)... On n'étudie pas uniquement pour apprendre la conduite à suivre, mais pour l'étude de la Torah en soi. De même, pour l'accomplissement des Mitsvot et le service de la prière, on ne doit rechercher aucun but – c'est un métier (art). (2) Dans « le travail sur autrui » : Ne pas prendre en compte le fait qu'extérieurement, « l'autre » n'a pas l'air d'être intéressé par la Torah et la prière etc. Il faut réaliser qu'en fait, ceci est « l'art » de chaque juif, car ceci est l'art des patriarches de chacun, sauf que chez ce juif cet art est encore caché et doit être dévoilé...</p>	<p>Cultiver et dévoiler en soi et chez les autres l'art de la prière</p> 
<p>Conclusion : Rachi cite trois exemples dans lesquels « rien n'est arrivé » et pourtant on prie. La prière est un art détenu par chaque juif, même s'il se plaint. Exemple des patriarches : prier même sans raison spécifique !</p>	